

31.01.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**31 Ocak 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

31 Ocak 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- İstanbul Bilgi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Çevre, Enerji ve Sürdürülebilirlik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Finansal Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Sivil Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Yüksek Enerji Fiziği Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 16/11/2021 Tarihli ve 2019/11174 Başvuru Numaralı Kararı

TMO, 6 bin tonluk ayçiçek yağı ihalesinde teklif aldı

Toprak Mahsulleri Ofisi, 6 bin tonluk ayçiçek yağı için açtığı ihalede teklifleri aldı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 6 bin tonluk ayçiçek yağı için açtığı ihalede teklifleri aldı.

Ticaret kaynakları, en düşük teklifin navlun dahil ancak sigorta maliyetleri hariç (c&f) ton başına 1,429 dolar olduğunu tahmin edildiğini söylediler.

Kaynaklar, TMO'nun henüz nihai alım için karar vermediğini söylediler. TMO ihalelerde genelde birkaç tur pazarlık sonunda fiyatı düşürmeye çalışıyor.

Teslimatın 8-25 Şubar tarihleri arasında Tekirdağ limanına yapılması bekleniyor.

Tarım Kredi Genel Müdürü Fahrettin Poyraz görevden alındı

Tarım Kredi Genel Müdürü Fahrettin Poyraz görevden alındı, yerine Ziraat Bankası eski genel müdürü Hüseyin Aydın atandı.

Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Yönetim Kurulu toplantısı sonrası Genel Müdür Fahrettin Poyraz görevden alındı.

Toplantı sonrası yapılan açıklamada, "1581 sayılı kanunun 5.maddesine istinaden Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü olarak atanan Sayın Fahrettin Poyraz'ın genel müdürlük görevinden alınmasına, Sayın Hüseyin Aydın'ın Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü olarak atanmasına oy çokluğu ile karar verildi." ifadeleri kullanıldı.

Alınan karar, Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğüne de bildirildi.

Göreve yeni getirilen Hüseyin Aydın, Halk Bankası ve Ziraat Bankası'nda genel müdürlük görevlerinde bulunmuş ve Bankalar Birliği Başkanlığı yapmıştı. Aydın, Ziraat Bankası'ndaki görevinden Mart 2021'de ayrılmıştı.

Aralık 2017'den bu yana Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürlüğü görevinde bulunan Fahrettin Poyraz ise 22-23 ve 24. dönemlerde AK Parti'den Bilecik Milletvekili olarak seçilmişti.

"Talep kaynaklı bir fiyat baskısıyla karşı karşıya kalabiliriz"

Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR), Başkanı İsa Coşkun, Bloomberg HT'de Tarım-Analiz programına konuk oldu. Hayvancılık sektöründeki gelişmeleri değerlendirdi.

İRFAN DONAT

Dövize endeksli üretim politikası nedeniyle maliyet kaynaklı gıda enflasyonunun gündemden düşmediği Türkiye'de sanayicilerden önemli bir uyarı geldi. Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR), Başkanı İsa Coşkun, Ramazan ayı ve sonrasında açılacak turizm sezonu ile birlikte Türkiye'nin talep kaynaklı bir fiyat baskısıyla karşı karşıya kalabileceği uyarısında bulundu.

Bloomberg HT'de yayınlanan Tarım-Analiz programına konuk olan İsa Coşkun, hayvancılık sektöründe yaşanan gelişmeleri ve önümüzdeki döneme ilişkin tespitlerde bulundu.

Türkiye'de süt/yem paritesi ile et/yem paritesinin olması gereken seviyenin altına düştüğünü ve üreticinin zarar ettiğini ifade eden Coşkun, Hayvancılık tarafına baktığımızda bugün karkas et fiyatları 60-64 TL civarında. Avrupa Birliğinde de bu fiyatlar söz konusu. Biz şu anda üreticinin yem başta olmak üzere maliyetlerindeki artış nedeniyle hayvanlarını kesime gönderdiğini görüyoruz. Şuan için et arzında bir fazlalık var gibi görünse de bunu anlık olarak düşünmemek durumundayız.

31.01.2022

Dolayısıyla 3 ay sonra Ramazan ayı geliyor ve sonrasında turizm sezonunda turist sayısında artış bekliyoruz. Bu ister istemez talepte büyük bir artışa neden olacak. Bizim aynı ölçüde arzı artırabilmemiz gerekir. Aksi halde bu defa maliyet kaynaklı değil talep kaynaklı bir fiyat baskısıyla karşı karşıya kalabiliriz. Dolayısıyla besilik dana konusunda biraz bu yıl düşünmek durumundayız" dedi.

"Hayvan varlığımızı bir anda artıramayız ama yem üretimini de ona göre yapmamız lazım" yorumunda bulunan Coşkun, "Kur kaynaklı riskleri önlememiz için yeme odaklanmamız lazım ve hem karma hem de kaba yem üretimimizi daha fazla artırmamız lazım" diye konuştu.

Kurdaki artış kadar volatilitenin de ister istemez şirketlerin önünü görmesinde sıkıntı oluşturduğunu kaydeden SETBİR Başkanı İsa Coşkun, "Bu konuda bir istikrar sağlanması bizler için son derece önemli. Ekonomide beklenti yönetimi her zaman için önemlidir" dedi.

Merkez Bankası ithal girdi bağımlılığını ölçtü

Merkez Bankası ihracatın ithal girdiye bağımlılığına yönelik bir çalışma yaptı. Başkan Şahap Kavcıoğlu, ihracatın ithal girdiye bağımlılığının çok yüksek oranlarda olmadığını ifade etti.

Mehmet KAYA

Merkez Bankası, 2022 yılının ilk enflasyon raporunda, OECD metodolojisine göre ihracatın ithal girdiye bağımlılığına yönelik bir çalışma yaptı. Başkan Şahap Kavcıoğlu, raporun tanıtım konuşmasında çalışmaya atıf yaparak, ihracatın ithal girdiye zannedildiği gibi çok yüksek oranlarda olmadığını vurguladı. Enflasyon raporunda kutu olarak yer alan çalışmanın, ihracatçı imalat sanayii firmalarının “girdiyi kimden aldıkları” verisine göre hazırlandığı, yerli firmadan alınsa dahi girdinin ithal olup-olmadığına bakılmadığı gözlemlendi.

Rapor, 2019’da yine Merkez Bankası bünyesinde yapılan çalışmaya da atıfta bulunuyor. 2019’da, Yusuf Emre Akgündüz ve Salih Fendoğlu tarafından temel olarak ihracatçıların kur değişimine duyarlılığını inceleyen çalışmada, ihracatçı firmaların kendileri tarafından yapılan girdi ithalatının oranı yüzde 24 olarak belirlendi. İthalatçıların, Türkiye’de yerleşik bir tedarikçiden alımlarındaki ithalat oranı da dikkate alındığında ise oranın yüzde 45’e yükseldiği ölçüldü. Üçüncü kademedeki bir tedarikçi dikkate alındığında ise her bir kademedeki firmaların aynı zamanda ithalatçı olduğu belirlendi.

Enflasyon raporuna konulan çalışmada ise ikinci ve nc kademe tedarikçiler dikkate alınmadan, ihracatçı firmaların toplamda ve sektörlere göre girdi ithalatı belirlendi. 2009- 2020 arası verilerle yapılan çalışmada, ihracatçı firmaların üretimlerinde ithal girdiye bağımlılığı yüzde 28,5 olarak ölçüldü. Sadece 2020 yılı için de yüzde 28,63 olarak belirlendi.

Çalışmada, ikinci kademe ve nc kademe tedarikçiler dikkate alınmadığında, ithal girdi bağımlılığı düşük görünse de bir önceki çalışmanın aynı yöndeki belirlemesine göre yüksek belirlenmesi dikkat çekti. Merkez Bankası çalışmasında, sektörlere göre ayrıma da yer verildi. Buna göre, ihracatçı imalat sanayiinde en yüksek ithal girdi bağımlılığı olan sektör yüzde 50'nin üzerindeki oranla tütün ürünleri oldu. Bu sektörü yüzde 40'ın üzerinde ithalat yapan ve birbirine yakın oranda görülen eczacılık ve eczacılığa ilişkin malzemeler; ana metal sanayii; bilgisayarlar, elektronik, optik ürünler ile motorlu kara taşıtı sektörleri izledi.

İklim krizi konusunda endişe çok, hareket az

Deloitte'un, 21 ülkeden 2 bini aşkın yöneticinin katılımı ile hazırladığı rapora göre iş dünyasında iklim krizi nedeniyle duyulan endişeler büyüyor. Ancak, "İş dünyası sürdürülebilirlikle ilgili adımları süreçlerine hızlı şekilde entegre etmekte zorluk" yaşıyor.

Deloitte'un hazırladığı 2022 CxO (Chief Experience Officer) Sürdürülebilirlik Raporu, iş dünyasında iklim krizi nedeniyle duyulan endişenin arttığını ortaya koydu.

Deloitte açıklamasına göre, üst düzey yöneticilerin ve şirketlerin iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularındaki endişelerini ve eylemlerini incelemek için hazırlanan araştırmaya 21 ülkeden 2 bini aşkın üst düzey yönetici katıldı.

Rapora göre, üstü düzey yöneticilerin yüzde 89'u iklim krizi yaşandığını kabul ederken, katılımcıların yüzde 63'ü de kurumlarının iklim krizi konusunda son derece endişeli olduğunu belirtti.

İyimserlik de arttı

İklim değişikliğinin etkileri yöneticilerin gündeminde büyük yer kaplıyor. Yöneticilerin yüzde 79'u, dünyanın iklim değişikliğine yanıt verme konusunda dönüm noktasına geldiğine inanıyor. Bu oran 8 ay önceki ankete göre yüzde 20 artmış durumda.

Artan endişelere karşın katılımcıların yüzde 88'i, hızla harekete geçilmesi halinde, iklim değişikliğinin dünya üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin sınırlandırılacağı konusunda iyimserler. Bu oran bir önceki araştırmada yüzde 63 seviyesindeydi.

Şirketler olumsuz etkilendi

Katılımcıların yüzde 97'si, iklim değişikliğinin kurumlarını çoktan olumsuz yönde etkilediğini belirtti. Yüzde 50'si ise bu durumdan operasyonlarının (iş modelleri, tedarik zincirleri vs) olumsuz etkilendiğini vurguladı.

Katılımcıların yüzde 81'i, son 12 ayda yaşanan iklim olaylarından (aşırı sıcak, artan fırtınalar, orman yangınları vs) kişisel olarak etkilendiklerini söyledi. Katılımcılar, yasa düzenleyicilerin, hissedarların, tüketicilerin ve çalışanların da iklim krizine karşı harekete geçilmesi yönünde baskı yaptıklarını dile getirdi.

Yöneticilerin üçte ikisi, şirketlerinin daha sürdürülebilir materyaller kullandığını ve enerji verimliliklerini artırdığını belirtirken, yarısından fazlası enerji verimliliği sağlayan, iklim dostu makineler, ekipmanlar ve teknolojiler kullandıklarını söyledi. Katılımcıların büyük bölümü hava yolu ulaşımını azalttıklarını vurgularken, çalışanlarına iklim değişikliği eğitimleri verdiklerini de kaydetti.

Tüm bu olumlu adımlara karşın yöneticiler, şirketlerinin kültürlerine iklim duyarlılığı konusunu eklemeye ve üst düzey yöneticilerini daha anlamlı bir dönüşüme girmeye ikna etmede sorun yaşadıklarını ifade etti.

Yoğun kar yağışı seralara zarar verdi

Türkiye'nin farklı bölgelerinde devam eden yoğun kar yağışı Amasya ve Şanlıurfa gibi illerde seralarda hasar yarattı.

Türkiye'nin önemli sebze üretim merkezleri arasında yer alan Amasya'da, yoğun kar yağışı nedeniyle bazı seralar zarar gördü.

Kentte etkili olan kar yağışı sonrası Kızılca ve Sevincer köylerinde bulunan seraların üst bölümü, biriken karı taşıyamayınca çöktü. Seraların içinde bulunan ürünler zarar gördü.

Bazı sera sahipleri ise yoğun şekilde yağın karı taşımayacak olan seraların üst bölümlerindeki naylonları kesmek zorunda kaldı.

Köylerde yaklaşık 5 bin dekar sera alanı olduğu ve bunun yaklaşık 3 bin dekarında zarar oluştuğu tahmin ediliyor.

Zarar gören sera alanlarını inceleyen Vali Mustafa Masatlı, hasar tespit çalışmalarının İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri tarafından kısa sürede tamamlanacağını belirtti.

31.01.2022

İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden yapılan açıklamada da yoğun kar yağışı sebebiyle zarar gören örtü altı tarım alanlarında hasar tespit çalışması gerçekleştirileceği ve çiftçilere her türlü desteğin sağlanacağı ifade edildi.

Öte yandan Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde yoğun kar yağışı nedeniyle seraların çatılarının çökmesi sonucu hasar meydana geldi.

Halfeti ilçesi Yeşilözen Mahallesi'nde bin metrekare üzerine kurulu 5 seranın çatısı kar yağışının etkisiyle çöktü.

Sera sahibi Mehmet Polat, sebze üretimi yaptıkları seranın çökmesi nedeniyle zarara uğradıklarını belirtti.

Petrol fiyatlarında artış sürüyor: Akaryakıtta yeni zamlar yolda

Petrol fiyatlarının Ekim 2014 sonrasındaki dönemin zirvesi olan 91 dolara yükselmesi akaryakıtta yeni zamlara neden olabilir. Batı ile Rusya arasında artan Ukrayna gerilimi ve arz sorunları fiyatları körüklüyor.

Son dönemde hem dolar kuru hem vergiler hem de petrol fiyatları etkisiyle zam üstüne zam gelen akaryakıt fiyatları daha da yukarı gidebilir.

Ekim 2014 sonrasındaki 7 yılın zirvesine yükselen petrol fiyatlarında artış devam ediyor.

Ukrayna ve Orta Doğu merkezli olarak artan siyasi gerilimlerle birlikte 28 Ocak'ta 91,7 doları gören Brent petrolün varil fiyatı, bugün yeniden yüzde 1 yükselişle 91,3 dolar seviyesine yükseldi.

28 Ocak'ta 88,8 doları gören Batı Teksas petrolünde de bugün yeniden 88,2 dolar seviyesi görüldü.

Reuters, ocak ayında petrol fiyatındaki artışın yüzde 17'ye ulaştığını, arz endişeleriyle birlikte fiyatta Şubat 2021'den bu yana en yüksek aylık artışın kaydedilmekte olduğunu belirtti.

Nisan 2020'de 20 doların altına gerileyen Brent petrolün varil fiyatı, 2021 yılını 77 dolar seviyesinde kapatmıştı.

OPEC+ TOPLANACAK

Batı ülkeleri ile Rusya'nın Ukrayna üzerinden karşı karşıya gelmesi, Avrupa'da enerji tedarik krizi yaşanabileceği endişelerini artırırken, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve Rusya'nın başını çektiği diğer petrol ihracatçısı ülkelerin oluşturduğu OPEC+ grubunun 2 Şubat Çarşamba günü toplanması bekleniyor.

Toplantıdan mevcut planın sürdürülmesi kararının çıkması bekleniyor.

Japonya merkezli Fujitomi Securities şirketinden analist Toshitaka Tazawa, petroldeki fiyat artışının nedeni olarak devam eden jeopolitik gerilimlere işaret etti.

Ağustos ayından bu yana günlük ortalama üretimlerini her ay toplamda 400 bin varil artıran OPEC+ ülkelerinin mevcut kademeli arz artışı politikasını koruyacakları beklentisiyle petrol fiyatlarının bu hafta yükseliş eğiliminde olabileceğini vurgulayan Tazawa, petrolde 90 doların üstü seviyelerin korunacağı tahmininde bulundu.

Bazı OPEC+ ülkeleri, kapasite kısıtları nedeniyle üretim hedeflerini yakalayamamıştı.

ARZ VE STOK SORUNU ETKİLİ

Reuters'tan John Kemp, bu yıl petrolde ciddi bir arz sorunu beklendiğini ve petrol fiyatlarının aşırı ısınma işaretleri gösterdiğini, stokların halihazırda düşük seviyede olduğunu, kısa dönemde petrol üretiminin artışı için yedek kapasitenin sınırlı olduğunu yazdı.

ANZ Araştırma notunda, Omicron vakalarındaki düşüşe paralel olarak Avrupa'da trafiğin yeniden hareketlendiğine ve ABD'de benzin talebinin 2019 seviyelerinin sadece yüzde 4 altında olduğuna dikkat çekilerek, fiyatlarda yukarı yönlü risklere işaret edildi.

Yemen'in Birleşik Arap Emirlikleri'ne dönük balistik füze saldırısı girişimlerinin de petrol fiyatlarını desteklediği belirtiliyor.

Erdoğan: Faizi indireceğiz ve indiriyoruz

Giresun'daki açılış töreninde konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Faizi indireceğiz ve indiriyoruz. Bilin ki enflasyon da inecek, daha da düşecek." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Faizi indiriyoruz, enflasyon daha da düşecek
Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Faizi indireceğiz ve indiriyoruz. Bilin ki enflasyon da inecek, daha da düşecek." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Giresun Belediyesi önünde düzenlenen Çotanak Spor Kompleksi, Aksu Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Doğalgaz Dağıtım Hattı Altyapı Projesi ve Yapımı Tamamlanan Diğer Projelerin Toplu Açılış Töreni'nde vatandaşlara hitap etti.

Eser ve hizmetlerin yatırım tutarı 1 milyar 398 milyon lira

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Giresun Belediyesinin yaptığı batı sahili düzenlemesi, sokak yenileme çalışmaları, çöp sahası rehabilitasyonu, şehir girişi yolu genişletmesi ve çevre düzenlemesi ve kale aydınlatması ile inşası tamamlanan içme suyu depo ve terfi merkezi, yöresel ürün satış yerleri, Haydar Aliyev Parkı'nın da bugünkü törenle resmi hizmete alındığını söyledi.

"Böylece bugün burada yatırım tutarı 1 milyar 398 milyon lirayı bulan 78 kalem eser ve hizmetin açılışını yapmış oluyoruz." diyen Erdoğan, emeği geçenleri tebrik ederek tüm yatırımların Giresun'a ve Türkiye'ye hayırlı olması temennisinde bulundu.

"Milletimiz her defasında tuzakları gördü ve bozmayı bildi"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin iki asırlık kalkınma mücadelesinin en önemli safhalarından birinden geçtiğine dikkati çekerek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu iki asır boyunca ülkemizi hak ettiği demokrasi ve ekonomi seviyesinin gerisinde bırakmak için oynanan oyunlar yüzünden milletçe başımıza gelmedik şey kalmadı. Koskoca Osmanlı'yı bu sebeple yıktılar. Binbir zahmet ve fedakarlıkla kurduğumuz Cumhuriyet'imizi kadük bırakmak için her yolu denediler. Tek parti faşizminden vesayet gölgesine, darbelerden terör örgütlerine kadar kullanmadık araç bırakmadılar.

Milletimiz o eşsiz ferasetiyle her defasında bu tuzakları gördü ve bozmayı bildi. Rahmetli Menderes'ten rahmetli Özal'a kadar nice siyaset ve devlet adamına verilen büyük desteğin gerisinde işte bu anlayış vardır. AK Parti'nin kuruluşu, iktidara gelişi ve 20. yılına erişmesi de milletimizin üzerinde oynanan oyunlara verdiği en esaslı cevaplardan biridir."

"Son 10 yılda atlatmadığımız badire kalmadı"

Erdoğan, AK Parti'nin 20 yıllık serencamına bakıldığında nice büyük sınamaları aşarak bugünlere gelindiğini vurgulayarak, "Özellikle son 10 yılımızda sokakları karıştırmaktan teröre, darbe girişiminden ekonomik tetikçiliklere kadar atlatmadığımız badire kalmadı." diye konuştu.

Türkiye'nin bölgesindeki ülkelerin önemli bir kısmının bu sınamaları geçemediğine, pek çok devletin paramparça olduğuna dikkati çeken Erdoğan, Rusya ile Ukrayna arasında devam eden gerilime işaret etti.

"Güven ve istikrar bizi dünyada güçlü ülkeler arasına yerleştirdi"

Milyonlarca insanın kendi ülkesinde veya sığındıkları yerlerde sefalet altında hayatlarını sürdürmeye çalıştığını ve bu durumdaki insanların bir kısmına da Türkiye olarak sahip çıktıklarını aktaran Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Türkiye olarak bu karanlık dönemi devletimizin bütünlüğüne de milletimizin birliğine de halel getirmeden geride bıraktık. Şöyle bir etrafımıza ve dünyaya baktığımızda gerçekten şükredek çok şeyimiz olduğunu görüyoruz. Bu dönemde sıkıntılar çekmedik mi, elbette çektik. Bu dönemde bedeller ödemedik mi, elbette ödedik.

Kimi zaman huzurumuz kaçtı, kimi zaman canımız yandı, kimi zaman kanımız döküldü, kimi zaman cebimiz zarar gördü. Terör çok can yaktı. Ama hamdolsun bölgesinde ve dünyada giderek daha çok güçlenen bir devletimiz, geniş bir hak ve özgürlük alanımız, istihdamı ve üretimiyle giderek büyüyen bir ekonomimiz var. Velhasıl geleceğimize güvenle bakmak için gereken her türlü imkana sahibiz. İstikrar var, güven var. Bu güven ve istikrar bizi dünyada güçlü ülkeler arasına yerleştirdi."

"Batılı finans kuruluşları ekonomimize darbe üstüne darbe vurmaya kalktı"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye'yi başka türlü istedikleri yere çekemeyeceklerini görenler son yıllarda tüm güçleriyle ekonomimize yükleniyor. Hatırlayın, güya dünyanın en büyük ülkesinin başındaki kişi, eşi benzeri görülmemiş bir şekilde Türkiye'nin ekonomisini mahvetme tehditleri savurdu. Batılı finans kuruluşları serbest piyasa ekonomisine taban tabana zıt manipülasyonları ekonomimize darbe üstüne darbe vurmaya kalktı." ifadesini kullandı.

Sınırlara dayanan terör örgütlerinin de aynı projenin bir parçası olarak Türkiye'nin üzerine salındığını belirten Erdoğan, Gabar'da, Cudi'de, Tendürek dağları, Besler Dereler'deki teröristlerin hepsinin mağaralara gömüldüğünü vurguladı.

Erdoğan, bir dönem vatandaşların terör yüzünden sokaklara çıkamadığını ama şimdi rahatça çıkabildiğini vurgulayarak, bunun, terörle mücadele eden güçlü irade sayesinde olduğunun altını çizdi.

"Bizim kitabımızda halkınla beraber olacaksınız"

Erdoğan, sel felaketi yaşandığında bakanlarla birlikte Doğankent ve Dereli'de olduklarını belirterek şöyle devam etti:

"Balıkçıya gitmedik. Nereye gittik? Biz vatandaşlarımızın yanına gittik. Onlarla beraber olduk. Onların derdi ile dertlendik ama birileri de bakıyorsunuz bir yerlerde kafayı bulmaya gidiyor. Öbür tarafta kar, bora, fırtına esiyor hiç umurlarında değil. Bu belediye başkanlığını ben de yaptım. Hem de İstanbul'da ve böyle kar, bora, fırtına olacak, deprem olacak, sel olacak, yok Bodrum'a git, yok bilmem şuraya git, buraya git, bizim kitabımızda o yok, bizim kitabımızda halkınla beraber olacaksınız halkınla."

Dünyanın tarım haritası değişiyor

DİDEM ERYAR ÜNLÜ

31 Ocak 2022 Pazartesi

Zürih Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen bir araştırmaya göre, iklim krizi sadece insan göçüne değil, aynı zamanda tarım göçüne de neden oluyor.

Araştırma, dünya ısındıkça kahve, kaju ve avokado yetiştirmeye uygun bölgelerin önemli ölçüde değişeceğini ortaya koyuyor. Brezilya, Endonezya, Vietnam ve Kolombiya'daki önemli kahve bölgelerinin tümü, 2050 yılına kadar yaklaşık yüzde 50 oranında "azalacak". Kaju ve avokado için uygun alanlar artacak, ancak bu yeni alanlar çoğu mevcut üretim alanlarından daha uzak olacak.

Dünyanın en önemli emtialarından biri olan kahve, sadece temel içecek olarak değil, milyonlarca küçük çiftçinin geçim kaynağı olarak da çok önemli bir konuma sahip. İklim krizinin kahveye yönelik tehdidi son yıllarda net bir şekilde belgelenmiş olsa da, yükselen sıcaklıkların avokado ve kajuyu nasıl etkileyeceği hakkında çok fazla bilgi mevcut değil. Zürih Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise, artan sıcaklıkların ve değişen yağış oranlarının önümüzdeki 30 yıl içinde bu üç ürünü nasıl etkileyeceği ortaya konuyor. Araştırmada aynı zamanda arazi ve toprak özellikleri hakkında bilgiler de yer alıyor.

Yüksek sıcaklıktan fazla etkilenen emtia kahve

Yüksek sıcaklıklara en duyarlı ürün, kahve. Rapora göre, dünyanın en yaygın kahve çeşidi olan Arabica üretiminin büyük bir bölümünü oluşturan ülkelerde, mahsulün yetiştirilmesine uygunluk 2050 yılına kadar yaklaşık yarı yarıya azalacak. Bu oldukça ciddi bir oran. Bazı kilit alanların daha ağır bir şekilde etkileneceğini ortaya koyan rapor, en düşük sıcaklık senaryosunda bile, Brezilya'nın kahve için en uygun bölgelerinde yüzde 76'lık bir azalma olacağını, Kolombiya'da ise bu alanların yüzde 63 oranında küçüleceğini ortaya koyuyor.

Rapora göre önümüzdeki dönemde kahve üretimi için Arjantin, Güney Afrika, Çin ve Yeni Zelanda dahil, dünyanın kuzey ve güney ucundaki bölgeler daha uygun hale gelecek. Ancak raporun yazarlarına göre bu durum, yeni bölgelerin mevcut üretim alanlarının yerini kolayca alabileceği anlamına gelmiyor.

Zürich Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nden Roman Grüter, "Bugün ana üretim bölgeleri için temel mesaj, tarım sistemlerinin değişen koşullara uyum sağlaması gerektiğidir. Farklı tarım uygulamaları ile yeni bir alanda kahve yetiştirilebilir ve bu alanlar genişletilebilir; fakat bu önümüzdeki 10 yıl içinde bu bölgelerde 'mükemmel kahve' yetiştirileceği anlamına gelmez" diyor.

Avokado'da Meksika kazanacak, Peru kaybedecek

Avokado için ise, resim tamamen karmaşık bir hal alıyor; özellikle de en büyük avokado üreticisi olan ülkelerde. Dünyanın en büyük avokado üreticisi olan Meksika'da, uygun arazilerde yüzde 80'in üzerinde bir artış görünüyor. Bununla birlikte, bir başka büyük üretici olan Peru, aynı iklim modeli altında uygun alanlarının yaklaşık yarısını kaybediyor. Sıcaklıklardaki artış ve yağış düzenlerindeki değişiklikler bazı bölgeleri daha uygun hale getirebilirken, yazarlar bu ürünleri yeni bölgelerde geliştirmeye yönelik değişikliğin daha fazla ormanı tarım arazisine dönüştürebileceğinden veya istilacı türlerin artmasından endişe ediyor. Roman Grüter, "Bu mahsulleri yetiştirmek için daha uygun hale gelebilecek bölgelerde, ormansızlaşma gibi olumsuz çevresel etkilerin olmadığından emin olmak gerekiyor. "Yerel paydaşların, yerel toplulukların bu değişen süreçlere dahil olması gerekiyor. Tüm bu değişim katılımcı bir şekilde hayata geçirilmeli" diyor.

Kaju üretim alanları artacak, ama....

Kaju fıstığı için resim çok daha farklı. Dünya genelinde kaju üretimine uygun bölgeler yüzde 17 oranında artış kaydedecek. Bunun yanı sıra, bugün kajunun önemli bir gelir kaynağı oluşturduğu ülkeler için haberler pek de iyi değil. Örneğin Hindistan ve Benin en düşük ısınma senaryosunda bile, kaju üretimine uygun alanların yarısını kaybedecek.

Enflasyonda ocak ayı niye mi çok önemli, çünkü...

Alaattin AKTAŞ

31 Ocak 2022 Pazartesi

✓ Elektrikteki zam, yalnızca bu yılın değil, kim bilir kaç yılın en büyük zammı... Ama hazır olun, perşembe günü açıklanacak TÜFE'nin yeni ağırlıklarında elektriğin payının düştüğünü göreceğiz.

Bu yılın ocak ayına ilişkin ilk enflasyon oranı perşembe günü belli olacak. Perşembe günü enflasyon oranı kadar önemli bir başka veri daha açıklanacak.

Yeni ağırlıklar... Yani TÜFE'yi oluşturan mal ve hizmetlerin toplam içindeki ağırlıkları.

Hangi harcama grubunun ve hangi maddenin bu yıl TÜFE'de hangi düzeyde bir ağırlığı olacağı konusunda tabii ki sayısal düzeyde bilgimiz yok ama TÜFE'nin yarısını oluşturan başlıca kalemlerin ağırlığının ne yönde değişeceğini biliyoruz. Değişimin yönünü tüm kalemler için hesaplamak da mümkün olmakla birlikte TÜFE'nin geçen yılki ağırlıklara göre yüzde 50.4'ünü oluşturan 31 kaleme bakmak yeterli.

Yılın zammı ve yansıması...

Bu ay en çok konuşulan zammın ne olduğu sorulsa hiç kuşku yok elektrik zammı yanıtı verilir. Hatta bırakın ocak ayını, belki yılın tümünde bile en çok bu zammı konuşacağız.

En az elektrik tüketen bile yüzde 52 zamlı ödeme yapacak. İlk 150 kilowatsaat tüketim yüzde 52, bu miktarın üstündeki tüketim ise yüzde 127 zamlı olacak. Hatta

olmaya başladı bile. İlk 150 kilowatsaate vergiler dahil kwh başına 1.37 lira, daha fazla tüketime ise 2.06 lira fiyat uygulanacak.

Mevcut fiyatlara göre Türkiye'deki toplam tüketimin yüzde 70 kadarı 1.37 liradan, yüzde 30 kadarı da 2.06 liradan fatura ediliyor. Buna göre aralıktan ocak ayına geçişte zam oranı yüzde 70-75 arasında hesaplanıyor.

Elektrik zammı için geçenlerde "suya atılan taş değil, kaya" benzetmesi yapmıştık. Konutlardaki tüketimde vatandaşa büyük bir yük geldi gelmeye de, bu zam her alanda girdi olarak fiyatları da tırmandırdı.

Sosyal medyada elektrik faturasını paylaşan paylaşıma... Üstelik ocak ayında gelen faturalar zammı tam yansıtmıyor. Bu faturadaki kullanımın bir kısmı zamsız fiyat uygulanan aralık ayına ait çünkü.

Yazımızın başlığına ve giriş bölümüne dönelim yeniden... Ocak ayı, enflasyon açısından niye çok önemli. Çünkü ağırlıklar belirlenir ve zam oranının genel endekse ne ölçüde yansıtacağında bu ağırlıkların çok önemi vardır.

Örneğin TÜFE'de yüzde 5 ağırlığı olan bir kaleme yüzde 10 zam gelse bu kalemden TÜFE'ye yansıma 0.5 puandır. Ama ağırlığı yüzde 0.1 olan bir ürüne yüzde 200 zam gelse, yansıma ancak 0.2 puandır.

Yani ağırlık çok önemli bir belirleyicidir.

ELEKTRİĞİN TÜFE'DEKİ AĞIRLIĞI DÜŞECEK

✓ *Elektriğin geçen yılki TÜFE'de yüzde 2.71 olan ağırlığının ocak ayı için yüzde 2.3-2.4 düzeyine ineceği hesaplanıyor. Oysa aylık geliri 5 bin lira olan ve ayda en iyi ihtimalle 400 liralık elektrik faturası ödeyen bir aile için elektriğin payı yüzde 8.*

Ağırlığın düzeyi öylesine önemli ki, zam oranı bile bir anda ikinci planda kalabiliyor ya da önemini yitirebiliyor.

31.01.2022

Peki vatandaşın adeta inim inlemesine, esnafın işyerlerini kapatmak durumuna gelmesine yol açan elektrik zammı ocak ayı fiyat endeksine nasıl yansiyacak dersiniz...

Hemen söyleyelim; elektrik faturasının TÜFE'deki ağırlığı düşecek. Evet düşecek!

Vatandaş evinde, işyerinde elektriğe her zamankinden çok daha fazla para ödeyecek; toplam giderde elektrik çok daha fazla yer tutacak ama TÜFE'de ocak ayında elektriğin payı düşecek.

Gerilemenin nedeni

TÜFE'de ağırlıkların her yıl yenilenmesi normal bir uygulama. İşte bu yenileme sırasında izlenen yöntem böyle bir sonuç veriyor.

Vatandaşın en çok ne için harcama yaptığı hanehalkı bütçe anketiyle belirleniyor. Ayrıca nihai tüketim harcamalarındaki değişim izleniyor. Ağırlıkları belirlemede en önemli ölçülerden biri olarak da son aşamada her bir kalemin bir önceki yıldaki fiyat değişimine bakılıyor.

Gelelim zam rekoru kırılan elektrikteki duruma... Geçen yıl TÜFE artışı yüzde 36 olurken elektrikteki zam oranı yüzde 22'de kaldı. Dolayısıyla 2021 itibarıyla elektriğe yapılan harcamanın toplamdaki payı azaldı.

İşte izlenen yöntem gereği geçen yılki pay bu yıla girişte esas alınıyor. Elektriğin geçen yılki TÜFE'de başlangıç ağırlığı yüzde 2.71 düzeyindeydi. Ancak geçen yıl elektriğe genele oranla daha düşük zam geldiği için bu ağırlık bu yıl ocakta muhtemelen yüzde 2.3-2.4 aralığında olacak.

Üç kişiden oluşan bir ailenin elektrik faturası en iyi ihtimalle 400 lira civarında gelecek. Bu ailenin 5 bin lira dolayında geliri olduğu varsayılrsa elektriğin payı yüzde 8 demektir.

Bu oran, daha düşük gelirli ailelerde daha da yukarıda oluşacak ama elektrik TÜFE'de ocak ayı için yüzde 2.5'in altında kalacağı kesin olan bir ağırlıkla temsil edilecek.

Bu durumun sonucu da belli. Vatandaşın cebinden çıkacak tutar, TÜFE'ye tam yansımamış olacak.

Belki istisnaları görülecek ama genel olarak geçen yılki artışı yüzde 36'dan az olan kalemlerin ağırlığı bu yıl ocak ayında düşecek; yüzde 36'dan fazla zam görenlerin

ağırlığı ise artacak. Bu kapsamda elektriğin yanı sıra yılbaşında yüzde 25 zam gelen doğalgazın ağırlığında da gerileme olacak. Aynı şekilde kira ve sigaranın ağırlığında da...

Buna karşılık otomobil ve akaryakıt gibi kalemlerde ağırlıklar artacak.

Tekrarda yarar var; ağırlıkların düzeyi kimi zaman fiyat değişiminden daha önemli hale gelir.

TÜFE'deki başlıca kalemlerden ağırlığı 2022'de azalacak ve artacak olanlar (%)*

	2021 ağırlığı	2021 değişimi
Kira	5,4704	14,28
Sigara	4,5656	14,33
Benzinli otomobil	4,1322	129,89
Dizel otomobil	3,0678	92,27
Elektrik ücreti	2,7107	22,11
Cep telefonu görüşme ücreti	2,6996	18,65
Ekmek	2,4745	53,59
Su faturası	2,4592	20,09
Dana eti	2,0120	56,09
Doğalgaz ücreti	1,6894	19,55
Motorin	1,6636	59,47
Benzin	1,1553	49,52
Tavuk eti	1,1435	86,23
Araç tamir ve bakımı	1,0910	59,20
Cep telefonu ekipmanları	0,9900	29,78
Kuzu eti	0,9820	30,45
Yumurta	0,9497	46,61
Özel lise ücreti	0,9452	21,25
LPG	0,9433	120,15
Hazır yemekler	0,8635	39,27
Çamaşır için temizlik ürünleri	0,8154	26,90
Beyaz peynir	0,8111	23,76
Domates	0,8100	7,60
Mücevher (altın)	0,8099	73,47
Sıcak içecekler	0,8012	31,09
Ayçiçek yağı	0,7473	75,76
Döner	0,7429	56,75
Oturma odası takımı	0,7293	49,01
Dolmuş ücreti	0,7125	16,94
Kömür ücreti	0,7101	137,09
İlaçlar	0,7101	17,69
Toplam	50,4083	

*Maviler geçen yılki yüzde 36'lık ortalama artıştan düşük zam gördüğü için ağırlığı azalacak olanları, sarılar ise yüksek artış dolayısıyla ağırlığı artacakları gösteriyor.

AĞIRLIK ŞUBATTA ARTACAK

Elektriğin toplam TÜFE içindeki ağırlığı ocakta aralık ayına göre gerileyecek ama şubatta durum tersine dönecek.

Bu durum ağırlıkların yıl boyunca sabit tutulmamasından kaynaklanıyor. Elektrik fiyatları ocak ayında kademeli zamma göre yüzde 75 dolayında artacak. TÜFE'deki toplam artış tabii ki yüzde 75 olmayacağı için bu kez elektriğin genel harcama içindeki payı büyüyecek ve bu ağırlık değişikliği şubat ayı endeksi hesaplanırken dikkate alınacak. Belki şubat endeksinde elektriğin ağırlığı yüzde 3'e çıkacak.

Ancak bu ağırlık artışı bir ayla sınırlı kalacak. Elektrik fiyatları bir kez daha artırılmadığı takdirde şubattan sonra diğer kalemlere zam geldikçe elektriğin ağırlığı yavaş yavaş düşmeye başlayacak.

Ocakta yüzde 2.3-2.4 düzeyinde bir ağırlığı olacağı tahmin edilen elektrikte şubattaki ve sonraki aylardaki ağırlığın düzeyini diğer kalemlerin fiyatındaki değişim belirleyecek.

"EUROSTAT BÖYLE DİYOR!"

Elektrikteki zam çok ağır, vatandaş bu zam karşısında ne yapacağını bilemez hale gelmiş... Ama vatandaşa bir anlamda şu söyleniyor:

"Bak ocak ayındaki toplam harcamanda elektriğin payı düştü, enflasyon ona göre hesaplanacak."

Oysa tam tersi olmuş; elektriğin ve doğalgazın toplam harcamadaki payı düşmek şöyle dursun tırmanıp gitmiş.

Peki gerçek böyleyken TÜFE'de bu kalemlerin payı niye düşürülüyor. Tamam nedenlerini yazdık; hangi yöntemin izlendiğini belirttik ama bir de hayatın gerçeği var. Kağıt üstünde izlenen yöntem doğru olmaya doğru ama hayatın gerçeği tam tersini söylüyor.

Bu aşamada karşımıza Eurostat çıkıyor. Avrupa İstatistik Ofisi'nin çizdiği çerçeve bunu gerektiriyor.

Ancak, Eurostat'ın çerçevesi Almanya'ya, Fransa'ya uyar da, Türkiye'ye uymuyor. Oralarda herhangi bir mal ya da hizmete bir ayda yüzde 100'ü aşan oranda zam geldiği görülmüş mü ki! Bir önceki yılın ağırlıklarını kullanmak pekala mümkün. Ama bizde öyle bir zam gelmiş ki, ağırlık tırmanıp gitmiş.

Sonuçta biz Eurostat'a uyuyoruz ama Eurostat'ın ilkeleri bize uymuyor!

AĞIRLIKLARIN NASIL DEĞİŞTİĞİNE BİR ÖRNEK...

Zam oranı ağırlığı nasıl değiştiriyor?

	Fiyat	Ağırlık (%)	Zam (%)	Yeni fiyat	Yeni ağırlık (%)
A	25	25	100	50	28,6
B	25	25	100	50	28,6
C	25	25	100	50	28,6
D	25	25	0	25	14,3
	100	100		175	100,0

TÜFE'nin 4 kalemden oluştuğunu varsayalım. Her bir kalemin fiyatı 25, ağırlığı da yüzde 25 olsun. Bu kalemlerin 3'üne yüzde 100 zam gelmiş, birinin fiyatı sabit kalmışsa, zam gelenlerin payı bir sonraki yıl yüzde 28.6'ya çıkıyor, dördüncü kalemin ağırlığı ise yüzde 14.3'e iniyor.

Bu değişim yıl içinde de devam ediyor. Yeni fiyat ve ağırlıkların ocak ayında geçerli olduğunu düşünelim. Ocakta yaşanacak fiyat artış ya da azalışlarına göre de şubat ayındaki ağırlıklar da değişim olabiliyor.

Tebliğ taslağı ile ilgili birkaç önemli konu

Abdullah TOLU

31 Ocak 2022 Pazartesi

31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan döviz ve altın hesaplarını kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren şirketlere kur farkı, kar payı ve diğer kazançlar yönünden kurumlar vergisi istisnası getiren 7352 sayılı Kanun, biraz gecikmeli de olsa geçtiğimiz Cumartesi günü Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Dönüşüm nedeniyle şirketlerin hangi kazançları istisna olacak?

7352 sayılı Kanun ile, 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan döviz ve altın hesaplarını kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren şirketlere çok yönlü kurumlar vergisi istisnası getirildi (**KVK, Mad. geçici 14**). Yalnız, bu düzenlemede bir değil, birkaç istisna söz konusu.

17 Şubat’a kadar TL.ye dönüştürülen dövizler nedeniyle yararlanılacak istisnalar

31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan dövizlerini, bu düzenleme kapsamında 17 Şubat 2022 tarihine kadar açılan en az üç ay vadeli kur korumalı Türk Lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüştüren şirketlerin,

- Söz konusu dövizlerin 4. geçici vergilendirme (01/10 - 31/12/2021) dönemine ilişkin dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançları,
- 1 Ocak 2022 tarihinden Türk Lirası mevduat veya katılma hesabının açılış tarihine kadar olan döneme ilişkin kur farkı kazançları,
- Vade sonunda elde ettikleri faiz veya kar payı gelirleri ile diğer kazançları (Merkez Bankası tarafından yapılacak destek ödemeleri),
- Mevduat veya katılma hesaplarının vadelerinden önceki bir tarihte sona eren geçici vergilendirme dönemleri dahil olmak üzere dönem sonları itibarıyla tahakkuk eden faiz gelirleri ile kar payları

kurumlar vergisinden istisna bulunuyor.

17 Şubat'tan sonra TL'ye dönüştürülen dövizler nedeniyle yararlanılacak istisnalar

Şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan dövizlerini 17 Şubat 2022 tarihinden 31 Aralık 2022 tarihine kadar kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürmeleri halinde,

- Dövizlerin TL mevduat ve katılma hesaplarına aktarıldıkları tarihi içeren geçici vergilendirme döneminin başından, TL mevduat ve katılma hesabının açılış tarihine kadar olan döneme ilişkin kur farkı kazançları,
- Söz konusu TL mevduat ve katılma hesaplarının (vadesinden önceki tarihte sona eren geçici vergilendirme dönemleri dahil olmak üzere) dönem sonları itibarıyla tahakkuk eden faiz gelirleri ve kar payları ile
- Bu hesaplardan vade sonunda elde edilen faiz ve kar payı gelirleri ile diğer kazançlar

kurumlar vergisinden istisna bulunuyor.

Maliye Tebliğ Taslağını hemen yayınladı

Maliye, istisna uygulaması ile ilgili hazırladığı Tebliğ Taslağını, 7352 sayılı Kanunun yayımlandığı gün kendi internet sitesinde yayınlarak, taslakta yer alan konuların geliştirilmesi, değiştirilmesi veya katkıda bulunulması amacıyla kamuoyunun bilgisine sundu.

Daha önce açıkladığımız önerilerimiz neydi?

24 Ocak 2022 tarihli **Dünya Gazetesi**'nde yayınlanan "**Kur korumalı mevduatta gözler artık Maliye'de**" başlıklı köşe yazımda, Maliye tarafından çıkarılacak Tebliğde, açıklığa kavuşturulması gereken bazı hususları ifade etmiştim. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Kanun ile Merkez Bankası Tebliği çelişti, vade 3 ay mı, 6 ay mı olacak?
- Şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bilançolarında yer almakla beraber, yurt dışı bankalarda bulunan döviz ve altın hesapları da bu kapsamda olacak mı?
- Şirket kasasında bulunan dövizler için bu uygulamadan yararlanılabilecek mi?
- İstisnanın özel hesap dönemine tabi mükelleflerde nasıl uygulanacağı konusu açık değil. Bu belirsizliğin giderilmesi şart.

Önerilerimizin bir kısmı Taslakta karşılık bulmuş

Maliye'nin kamuoyu ile paylaştığı Tebliğ Taslağı, son derece güzel hazırlanmış ve kaleme alınmış. Sade ve anlaşılır, bol örnekli. Hazırlayan arkadaşları tebrik ediyorum.

Taslağı incelediğimizde, yukarıda belirtilen önerilerimizin bir kısmının dikkate alındığını görüyoruz. Örneğin, özel hesap dönemine tabi mükelleflerin bu istisnadan nasıl yararlanacakları konusu açıklığa kavuşturulmuş.

Kasada bulunan dövizlere girilmemekle beraber, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla şirket bilançosunda mevcut olmakla birlikte, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu kapsamında TL'ye dönüşümü yapılamayacak olan alacaklar ve verilen avanslar gibi hesaplarda izlenen yabancı paraların bu kapsamda istisnaya konu edilemeyeceği açıklanmış bulunuyor.

Tebliğ Taslağında eksik kalan bazı önemli hususlar

Tebliğ Taslağında yer verilmesi ve açıklığa kavuşturulması gereken önemli birkaç husus var.

1) Şirketlerin yurt dışı bankalarda bulunan döviz hesapları da kapsamda mı? Şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer almakla birlikte yurt dışı bankalarda bulunan hesaplarında yer alan dövizlerin de söz konusu düzenleme kapsamında kur korumalı TL mevduat ve katılım hesabına dönüştürülüp dönüştürülemeyeceği konusunda Tebliğ Taslağında herhangi bir açıklama bulunmuyor. Söz konusu düzenlemede, **“kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraları”** şeklinde bir ifade bulunmakta olup, bu paraların yurt içindeki bankalarda mı yoksa yurt dışındaki bankalarda mı olacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmuyor. Bize göre, şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan dövizler ister yurt içinde isterse yurt dışındaki bankalarda bulunsun, bu düzenleme kapsamında kur korumalı TL mevduat ve katılım hesabına dönüştürülebilir ve istisnalardan yararlanılabilir. Bu konunun Tebliğ Taslağında yer almasının uygun olacağı kanısındayız.

2) Kasadaki dövizler için bu uygulamadan yararlanılabilir mi? 7352 sayılı Kanun ve Tebliğ Taslağında, şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında kasa hesabında bulunan dövizlerin kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürüp dönüştüremeyecekleri ve kurumlar vergisi istisnasından yararlanıp yararlanamayacakları hususunda bir açıklama bulunmuyor. Tebliğ Taslağında sadece, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu kapsamında TL'ye dönüşümü yapılamayacak olan alacaklar ve verilen avanslar gibi hesaplarda izlenen yabancı paraların bu kapsamda istisnaya konu edilemeyeceği açıklanmış durumda. Bize göre, Tebliğ Taslağında, kasada bulunan dövizlerin bu kapsamda kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülüp dönüştürülemeyeceği ve kurumlar vergisi istisnasından faydalanılıp faydalanılamayacağı hususunun da açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

3) Kur farkı, faiz, kar payı ve diğer kazançlarda istisna beyannamede nasıl gösterilecek?

Kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşüm nedeniyle yararlanılacak kur farkı, faiz, kar payı ve diğer kazançlarla ilgili istisnaların kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde nasıl gösterileceği hususuna da, Tebliğ Taslağında yer verilmesinin uygun olacağını düşünüyorum. Bize göre, söz konusu istisna, **“zarar olsa dahi indirilecek istisnalar”** niteliğinde bulunuyor. Bu nedenle, söz konusu

istisnanın kurumlar vergisi beyannamesinde zarar olsa dahi indirilecek istisnalar bölümünde hangi kodla gösterileceği hususunun belirtilmesinde fayda var.

4) İştiraklerine borç veren Holdinglerin durumu yeniden değerlendirilmeli Tebliğ Taslağında, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu kapsamında TL'ye dönüşümü yapılamayacak olan alacaklar ve verilen avanslar gibi hesaplarda izlenen yabancı paraların bu kapsamda istisnaya konu edilemeyeceği açıklanmış bulunuyor. Ancak, bu açıklamadan, holdingler dahil tüm şirketlerin aynı kategoride değerlendirildiği anlaşılıyor. Amacı iştirak ettiği şirketlere finans hizmeti vermek (borç para vermek) olan holdinglerin durumunun bu kapsamda yeniden ele alınmasında fayda var.

5) Şirketler 3 ay'da ısrarlı

Merkez Bankası Tebliğinde, şirketlerin 6 veya 12 ay vadeli TL mevduat ve katılma hesabı açabilecekleri ifade edilirken, 7352 sayılı Kanunda şirketlerin TL'ye dönüştürülen mevduatlarını bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri gerektiği belirtiliyor **(2022/1 sayılı Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ, 11.01.2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmi Gazete)**. Yani, bu konuda Merkez Bankası Tebliği ile Kanun maddesi çelişiyor.

Şirketler, gerçek kişilerde olduğu gibi 3 ay vadeli TL mevduat ve katılma hesabına dönüşüm istiyor. Şirketlerin nakit ihtiyaçları dikkate alındığında, 3 ay vadeli TL mevduat ve katılma hesabı oldukça doğru ve mantıklı. Bize göre, bu sürenin yasal düzenlemede yer aldığı şekliyle 3 ay olarak uygulanması daha doğru ve uygun olur. Sürenin 3 ay olarak belirlenmesi, şirketlerin bu uygulamaya daha yoğun olarak katılımını da sağlayabilir.

Maliye ile Merkez Bankası'nın bu konuyu beraber istişare etmesinde fayda var. Kanunda 3 ay olarak belirtilse de, Merkez Bankası Tebliğini değiştirmese, şirketlere kur korumalı TL mevduat ve katılma hesabında vade en az 6 ay olmak zorunda.

Dikkatinizi çekti mi bilmiyorum, Tebliğ Taslağında 3 ay vadeden bahsedilse de, verilen örnekler hep 6 aylık vade üzerine.

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu'nun cevap vermesi gereken soru

31 Ocak 2022

Perşembe, cuma, cumartesi, pazar, bugün de pazartesi. Yeni okumayı öğrenmiyorum. Haftanın günlerini ezberlemek diye bir derdim de yoktur.

Perşembe gününden beri **Kılıçdaroğlu**'nun ne diyeceğini merak ediyorum. O nedenle çıktığı televizyon programlarını, yaptığı konuşmaları hatta attığı tweet'leri dahi izliyorum.

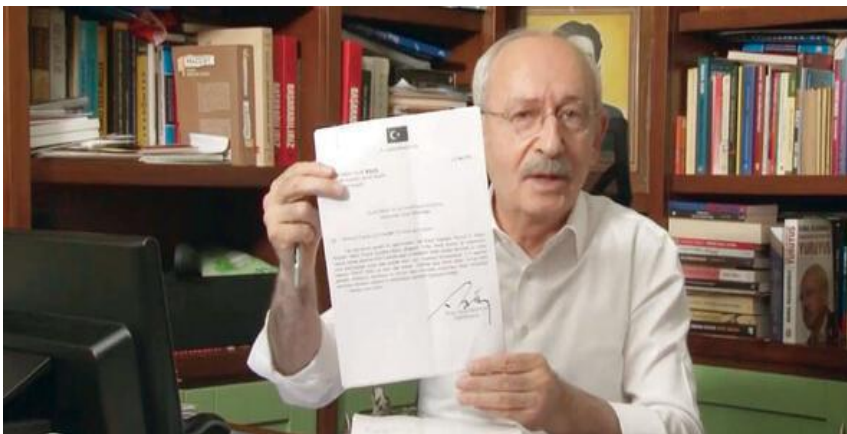
Peki bu **Kılıçdaroğlu** merakımın sebebi ne?

Kılıçdaroğlu çarşamba günü, “**Bu akşam saat 22.00'de önemli bir konu hakkında size bilgi vereceğim**” dedi.

Saat 22.00 oldu. **Kılıçdaroğlu** Twitter'dan bu kez bir video yayınladı.

KILIÇDAROĞLU'NUN İDDİASI

Önce bu belge de değil, bu da değil diye bir şov yaptı, ardından altında Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın imzasının yer aldığı bir evrak gösterdi.

“Peki, bir belgeyi anlatayım... 3 Nisan 2018’de bir açık ihale yapılır. Bu ihaleye 15 firma katılır. İhalenin bedeli 3 milyar 198 milyon 743 bin 127 lira. Ama kazanan firmaya bu ihale verilmez. Neden? Çünkü beşli çeteden değil. Bu nedenle ihale iptal edilir ve aynı iş yeniden ihale edilir. 21 Ağustos 2020’de ihale yeniden açılır. Aynı iş bu kez 3 milyar 200 milyona değil, 9 milyar 449 milyon 995 bin 834 liraya beşli çeteye peşkeş çekilir. Saray’daki şahıs ne için imza atıyor anladınız mı?” diye sordu.

Sorusunun yanıtını da yine kendisi verdi.

“Tek bir imza ile 6 milyar lira” dedi.

Kılıçdaroğlu’nun elinde salladığı evrakı görünce aslına ulaşip incelemek istedim.

İLK KUŞKU TARİHLE İLGİLİ

Çünkü ortada Cumhurbaşkanı **Erdoğan**’ın imzasıyla 6 milyar liralık bir usulsüzlükten söz ediliyordu. **Kılıçdaroğlu**’nun konuşmasından o bölümü bilgisayarda büyütüp dikkatlice inceleyince, önce tarihlerin tutmadığını tespit ettim.

ULAŞTIRMA BAKANI KUŞKULARIMI ARTTIRDI

Kuşkumu arttıran ikinci adım ise Ulaştırma Bakanı **Adil Karaismaioğlu**’ndan geldi. Ulaştırma Bakanı, Habertürk’te **Mehmet Akif Ersoy**’un programında, ”**Sayın Cumhurbaşkanı’mız hiçbir zaman hiçbir ihaleye imza atmaz. Bunu devlet tecrübesi olan herkes bilir. Bakanlar da atmazlar. Hiçbir ihaleye ve ödemeye Cumhurbaşkanı imza atmaz. Oradaki kâğıdı göstererek yalan konuştu**” dedi.

Ben o andan itibaren **Kılıçdaroğlu** bu iddiaya nasıl yanıt verecek diye beklemeye başladım.

İHALE İDDİASI

Kılıçdaroğlu’nun büyük yolsuzluğun belgesi gibi salladığı evrakın tarihi konusundaki şüphelerim geçerli olmakla birlikte, ‘İhaleye ilişkin iddiaları doğru mu?’ sorusunun peşine düştüm. Ulaştırma Bakanı **Adil Karaismaioğlu** anlattı.

İLK İHALE

“2018 yılında yapılmış olan ihale sadece Bursa-Yenişehir-Osmaneli arasında. Bursa-Yenişehir arasındaki kısmında yalnızca üstyapı işleri 56 kilometre ve kalan 50 kilometrelik kısmında hem altyapı hem üstyapı. Toplam 106 kilometre. 2018 yılı maliyet hesaplarıyla 3 milyar 200 milyon liraya çıktı.

İKİNCİ İHALE

İkinci ihalede ise, ihale 106 kilometreden 201 kilometreye kadar çıktı. Bursa'dan Bandırma'ya kadar uzadı. Bursa ile Yenişehir arasında altyapı, üstyapı ve 7 istasyon eklendi. 2020 fiyatlarıyla 9 milyar 449 milyon liraya çıktı."

FARKLI BELGE

Kılıçdaroğlu, "Peki, bir belgeyi anlatayım" dediği için benim aklım hâlâ evrakta. O iddianın yanıtını da Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın söz konusu iddialar üzerine **Kılıçdaroğlu**'na açtığı 250 milyar liralık tazminat davasında buldum. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın avukatı Doç. Dr. **Hüseyin Aydın**'ın dilekçesinde, "**Davalının göstermiş olduğu evrak 20.05.2019 tarihli olup Kuzey Marmara Otoyolu'na ilişkin 01.07.2016 tarihinde imzalanmış bulunan Uygulama Sözleşmesi'nin 27/2 maddesi uyarınca yapılması gereken bir işleme dair Sayın Cumhurbaşkanı'mız tarafından Karayolları Genel Müdürlüğü'ne yetki verilmesinden ibarettir**" deniliyor.

Hüseyin Aydın, "Kılıçdaroğlu'nun iddia ettiği 03.04.2018 tarihli ihale ise Bursa Hızlı Tren ihalesi olup davalının buna ilişkin beyanları da tamamen gerçek dışıdır" diyor.

KILIÇDAROĞLU'NA SORULAR

Burada **Kılıçdaroğlu**'nun yanıt vermesi gereken sorular var.

1- Kemal Bey, siz Bursa Hızlı Tren ihalesiyle ilgili iddiayı gündeme getirirken, gösterdiğiniz belge Kuzey Marmara Otoyolu'na ilişkin Karayolları Genel Müdürlüğü'ne yetki veren belge mi?

2- Sayın Kılıçdaroğlu, farklı bir evrakı kullanmak suretiyle halkı aldatmakla ve Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a haksız isnatta bulunmakla suçlanıyorsunuz. Bursa Hızlı Tren ihalesine ilişkin belge diye Karayolları'na yetki veren evrakı göstermek suretiyle halkı aldatmaya kalkıştınız mı?

3- Hukukun genel kaidesi gereğince müddei iddiasını ispatla mükelleftir. İddia ettiğiniz gibi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasını taşıyan belge var mı, bunu kamuoyuna açıklayacak mısınız, mahkemeye delil olarak sunacak mısınız?

Kemal Bey, sıra sizde.

İMAMOĞLU, KILIÇDAROĞLU'NA BİLGİ VERDİ Mİ?

İSTANBUL kar yağışı ile boğuşurken **Ekrem İmamoğlu**'nun, İngiliz Büyükelçi ile balık yemeğinde olması dünyanın her yerinde sorgulanır. **Kılıçdaroğlu, 'İmamoğlu ne yapacaktı, dozerin üstüne mi çıkacaktı?'** diye yarım ağız savunmaya çalışıyor ama o da çok iyi biliyor ki, bu iş bir yerde patlayacaktı.

Çünkü **İmamoğlu'nun** seçildiği günden bu yana **Kılıçdaroğlu**, cumhurbaşkanlığı

hesabını bir kenara bırakıp İstanbul'un sorunlarına odaklanmasını istiyor. **İmamoğlu** ise beni cumhurbaşkanı seçtirecek olan karla mücadele işi değil, İngilizlerin desteğini almak diye düşünmüş olmalı ki, İngiliz Büyükelçi ile kar yağışı altında balık keyfi yapmayı tercih etmiş.

CHP'YE BİLGİ VERİLDİ Mİ?

Benim asıl merak ettiğim, **Ekrem İmamoğlu**'nun İngiliz Büyükelçi ile görüşmesi konusunda CHP Genel Merkezi'ni bilgilendirip bilgilendirmediği konusu. CHP Genel Başkan Yardımcısı **Seyit Torun**, zamanında açıklama yapılırsa insanlar zor durumda kalmazdı diye sitem etme gereği duydu. Belli ki önceden de sonradan da haberi yokmuş ama **Kılıçdaroğlu**'nun haberi var mı konusu da netleşmedi, bu yüzden **Kılıçdaroğlu**'nun tüm açıklamalarını takip ediyorum.

GÖZLER KILIÇDAROĞLU'NDA

Öyle ki, CHP Genel Merkezi'nin bile **Kılıçdaroğlu**'nun açıklamalarını benim kadar izlediğini zannetmiyorum.

Kılıçdaroğlu; televizyonların canlı yayınlarına katıldı, partisinin programlarında konuştu, internet üzerinden yayın yapan haber sitelerinin konuğu oldu. Her konuda konuştu ama bir konuda konuşmadı. O da İngiliz Büyükelçi ile görüşme hakkında **İmamoğlu**'nun kendisine bilgi verip vermediği konusu.

Gözler şimdi **Kılıçdaroğlu**'nda.

Kemal Bey, İmamoğlu, İngiliz Büyükelçi ile görüşmesi hakkında size bilgi verdi mi?

İbrahim Kahveci

Elektrik faturalarını şişiren teori

Faiz sebep-enflasyon sonuç...

Bu söylemin faturası şimdi kapımızda.

Hadi, ödeyin bakalım.

Akılla-bilimle yönetilmesi gereken ülke söylemle, sloganla yönetilince fatura 84 milyona çıkıyor.

Merkez Bankası faizi düşürdü ama piyasada faizler fırladı; çünkü enflasyon patladı. Merkez Bankası Başkanı ve Hazine & Maliye Bakan Yardımcısı'nın dediği gibi **enflasyonu kurlar patlattı.**

O zaman kurları neden patlattık?

TÜİK Başkanını bir kez daha görevden alınca ödeyeceğiniz fatura mı düşecek?

Hayır... Sadece alacağınız maaş zammı düşecek. Çünkü resmi enflasyon düşük açıklanınca **maaşınıza da o resmi enflasyona göre düşük zam yapılacak.**

Olacak olan yine sizedir. Zorda kalacak olan yine sizlersiniz.

“Efendim dünyada enerji krizi var; bu yüzden faturalar şişiyor” söylemine de bakalım.

Ocak ayında üretilen elektriğin %27,0'sini doğalgaz santrallerinden, %21,0'ini de ithal kömür santrallerinden karşıladık. Her ikisi de ithal edilmektedir.

İthal kömür fiyatı geçen yılın ikinci yarısında 176,5\$'dan işlem gördü (2008 yılında 127,1\$). Keza doğalgaz ithalatımız da petrol fiyatına bağlı seyrettiğinden şu anda petrol fiyatı da 90\$ seviyelerinden işlem görüyor (2008 yılında 145\$'ı görmüştük; ortalaması 97,6\$)

Hem kömür hem de petrol ve buna bağlı doğalgaz fiyat artışının ana nedeni kur artışından geliyor. Burada kilit nokta \$/TL paritesi.

2016 başında 1\$=3,0 TL dengesindeydi. O vakitler 1\$=4,0 Brezilya Reali ediyordu. Şimdi 1\$=13,5 TL ederken; 1\$=5,4 Brezilya Reali ediyor. Keza 2016 başında 1\$=16 Güney Afrika Randı, ve 80,0 Rus Rublesi ederken, şimdi de aynı seviyelerden işlem görüyor.

Eğer emsal ülkeleri karşılaştırırsak **2016 yılına göre bizim hayatımızı yakan tek bir gerçek var; o da kur patlamasıdır.** Bugün 1\$ = 3,0-3,5 TL olması gerekirken, 13,50 TL'den işlem görüyor. İşte bu fark yönetim farkıdır. Ya da Başkanlık gelecek dertler bitecek söyleminin reel karşılığıdır.

EPIAŞ üretici fiyatlarına göre daha Mart-Nisan 2021'de 31,0 kuruş olan elektrik fiyatı bugün 1,35 liraya çıkmış durumda (Ocak ayı ortalaması 1,18 TL).

Bu ne demek söyleyeyim: Elektriğe yapılan %127 zam bile hala yetmiyor. 150 kwh tüketime yüzde 52 ve üzerine yüzde 127 zam yapıldı ya; ortalama zam yüzde 100 olsa bile bugün fatura fiyatı 1,83 lira eder. Oysa toptan fiyata göre olması gereken fiyat yaklaşık 2,60 liraya geliyor (vergiler vs tüm tutarın tüketime bölümü).

Şöyle özetleyelim: Faiz sebep-enflasyon sonuç diyoruz ya; işte o söylemin faturasını daha çok ödeyeceğiz. Henüz hiçbir şey bitmedi...

İşi kısaca özetleyelim:

Dünya'da ertelenmiş taleple beraber geçen yıl adeta fiyatlar patladı. Bu fiyat düzeyine biz 2008 yılında da gelmiştik. Ama bugün bizi yakan fiyatlar kur artışından geliyor.

Emsal ülkelere göre adeta yıkım yemiş durumdayız.

Başkanlık Sistemi ile beraber ekonomide hakim olan slogan görüş, bizi adeta yıktı geçti. Kurlar düzelmeden bu iş düzelmez.

Bakınız, akaryakıt zamları bugün soframızı direkt vuruyor. Elektrik zamları ise hem doğrudan hem de dolaylı olarak gelirimizi silip süpürüyor.

31.01.2022

İşletmeler artan enerji maliyetini ürünlerine yansıtmak zorunda kalıyor ve dolaylı zamlar her gün karşımıza çıkıyor.

Oysa bizlere faizler düşünce hayat güzelleşecek demişlerdi. Meydanlarda hala bunu söylemeye devam ediyorlar.

Ama rakamlar sloganların boş olduğunu, söylenenlerin tam tersine hayatın giderek zorlaştığını gösteriyor.

O nedenle tekrar ifade edelim: Seçimler olmadan bir şeylerin düzelmeye ihtimali çok zayıf. Hayat gittikçe daha da acı hale gelmeye devam edecek.

Hepinize sabırlar dilerim.

Ve tekrar soralım: Siz bu operasyonu kimin adına çekiyorsunuz?

31 Ocak 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Seçim yaklaşırken

Önümüzdeki dönemde yoğun bir seçim kampanyası olacağı kesin. MHP kampanyayı şimdiden başlattı. Toplantılarında hangi MHP'li sözcünün hangi bölgede ağırlık koyacağı kararlaştırılıyor. Bu arada MHP Genel başkanı Devlet Bahçeli Cumhur İttifakı adına hiç boşluk bırakmayacak şekilde etkili demeçler veriyor.

Açıkçası AK Parti seçim atmosferine MHP kadar erkenden ve hızla girmedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın il toplantıları bir takım görev dağılımlarına dayanıyor.

Ancak AK Parti henüz seçim heyecanını tam anlamıyla yaşamıyor. Sanırım önümüzdeki günlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan da tam olarak düğmeye basıp Türkiye'yi bölüm bölüm harekete geçirecek. Kabul edelim ki kolay bir seçim olmayacak.

Erdoğan nefreti, kurulmuş ittifakların içinde paylaştırılmaya çalışılıyor. Bu ittifakın sayısal olarak en büyüğü ama manevi açıdan en küçüğü Cumhuriyet Halk Partisi. HDP bu açıdan CHP'den daha fazla etkili. Ve konuşmalardan anlaşıldığına göre kapatılmaya da hazırlar. Ama bu duygu onları hiç yavaşlatmıyor.

Erdoğan'a ihanet edenler ise kendi minyatür particiklerinde bir şeyler söylüyorlar. Ama o söylediklerinin %10'u seçmenin kulağına bile varmıyor.

Kabul edelim ki dönemin siyasi yıldızı tartışmasız Recep Tayyip Erdoğan'dır.

Elini atmadığı konu, müdahale etmediği durum yok gibi. Belki bu avantaj sayılsa da dezavantaj da olabilir. Çünkü bazı AK Partililer liderden talimat almayı veya ona yakın görünmeyi seçim kazanmaktan daha fazla önem veriyorlar. Şimdilik görünüm bu. **Sanırım önümüzdeki günlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan bu aksaklığın farkına varacak, teşkilatların sahada daha etkin siyasi mücadele vermenin yollarını arayacak.**

Kısacası seçim var ama zor bir süreç bizi bekliyor.